

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 14/1999 vp

Hallituksen esitys Suomen sotiin liittyneissä miinanraivaustehtävissä palvelleiden etuuksia koskevaksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 22 päivänä syyskuuta 1999 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Suomen sotiin liittyneissä miinanraivaustehtävissä palvelleiden etuuksia koskevaksi lainsäädännöksi (HE 62/1999 vp).

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä — lakialoitteen (LA 55/1999 vp — Pirkko Peltomo /sd ym.) laki miinanraivaajatunnuksesta, joka on lähetetty valiokuntaan 2 päivänä kesäkuuta 1999 sekä — toivomusaloitteen (TA 366/1999 vp — Leea Hiltunen /skl ym.) miinanraivaajatunnuksen myöntäminen, joka on lähetetty valiokuntaan 2 päivänä kesäkuuta 1999 ja

— toivomusaloitteen (TA 474/1999 vp — Pirkko Peltomo /sd ym.) miinanraivaukseen osallistuneiden aseman tunnustaminen, joka on lähetetty valiokuntaan 2 päivänä kesäkuuta 1999.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Anja Kairisalo, sosiaali- ja terveysministeriö
- toimestopäällikkö Veikko Havo, Valtiokonttori
- etuuspäällikkö Marja Ikonen, Kansaneläkelaitos
- erityisasiantuntija Sinikka Huhtala, Suomen Kuntaliitto
- puheenjohtaja Poppe Karanko ja sihteeri Kaino Honkanen, Miinanraivaajakilta ry
- puheenjohtaja Eero Lehtojoki ja sihteeri Erkki Kalliomäki, Satakunnan Miinanraivaajaty.

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan, että henkilölle, joka vuosina 1945—1952 puolustusvoimien alaisena on osallistunut merimiinojen raivaukseen tai raivausteiden purkamiseen merivoimien alusyksiköissä tai maamiinojen raivaukseen Pohjois-

Suomessa, myönnettäisiin oikeus rintamaveteraanien hammashuollon järjestämisestä ja korvaamisesta annetun lain mukaiseen hammashuoltoon sekä rintamasotilaseläkelaisissa tarkoitettuun rintamalisään.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000 ja ne liittyvät valtion talousarvioesitykseen vuodelle 2000.

Lakialoite

Lakialoitteessa LA 55/1999 vp ehdotetaan miinanraivaajatunnuksen myöntämistä viime sotien jälkeen miinanraivaukseen osallistuneille. Tämän perusteella he olisivat oikeutettuja rintamalisään, kuntoutukseen sekä korvaukseen suun ja hampaiden hoidosta vastaavasti kuin rintamasotilastunnuksen saaneet henkilöt.

Toivomusaloitteet

Toivomusaloitteessa TA 366/1999 vp ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että

hallitus tunnustaa miinanraivaukseen osallistuneiden aseman ja myöntää heille miinanraivaajatunnuksen siihen liittyvine etuineen mahdollisimman pian.

Toivomusaloitteessa TA 474/1999 vp ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin miinanraivaukseen osallistuneiden aseman tunnustamiseksi siten, että heille myönnetään oma miinanraivaajatunnus siihen liittyvine etuineen vuoden 2000 alusta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Miinanraivaustehtävissä palvelleelle henkilölle syntyy oikeus saada hammashuollon palveluja. Kun hammashuollosta vastaa yksityinen sektori, kustannuksista vastaa sairausvakuutusrahasto, ja kun henkilö hakeutuu terveyskeskusten hammashuoltoon, kustannukset jäävät kuntien vastattaviksi. Järjestelmä vastaa rintamaveteraanien hammashuollon järjestelmää ja kustannusten jakautumista. Valtionosuusjärjestelmä on kuitenkin muuttunut sen jälkeen, kun rintamaveteraaneille järjestettiin mahdollisuus maksuttomaan hampaiden tutkimukseen ja ehkäisevään hoitoon terveyskeskuksissa. Kun kunnat eivät voi periä asiakasmaksuja ja kun ne eivät saa korvausta asiakasmaksuista, olisi tarkoituksenmukaista selvittää, miten valtion varoista voitaisiin korvata kunnilta saamatta jäänyt maksumakso. Valiokunta ehdottaa asiasta lausumaa (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Hallituksen esityksellä toteutetaan lakialoitteeseen sisältyvä lakiehdotus ja toivomusaloitteiden sisältö, joten ne ehdotetaan hylättäviksi.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina,

että lakialoitteeseen LA 55/1999 vp sisältyvä lakiehdotus hylätään,

että toivomusaloitteet TA 366/1999 vp ja TA 474/1999 vp hylätään ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää hallituksen selvittävän mahdollisuudet korvata veteraaneille terveyskeskuksissa annetusta hammashuollosta aiheutuneet kustannukset samoin perustein kuin muistakin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista aiheutuneita kustannuksia korvataan.

Helsingissä 13 päivänä lokakuuta 1999

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Marjatta Vehkaoja /sd	Juha Rehula /kesk
jäs.	Merikukka Forsius /vihr	Päivi Räsänen /skl
	Tuula Haatainen /sd	Sari Sarkomaa /kok
	Inkeri Kerola /kesk	Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
	Niilo Keränen /kesk	Raija Vahasalo /kok
	Valto Koski /sd	Jaana Ylä-Mononen /kesk
	Marjaana Koskinen /sd	vjäs. Hannu Aho /kesk
	Pehr Löf /r	Timo Seppälä /kok.